

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра архітектури та дизайну

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи

на тему: «РОЛЬ ЦИФРОВОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ У ФОРМУВАННІ ВІЗУАЛЬНОГО
ОБРАЗУ СУЧАСНОЇ КНИГИ»

Студентки IV курсу групи ДИЗ-41

спеціальності 022 «Дизайн»

ОПП «Графічний дизайн»

Німчук Софії Тарасівни

Керівник: Цідило Ірина Ігорівна

Рецензент: Шароварник Андрій Петрович

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Національна шкала _____

Тернопіль – ЗУНУ

2026

АНОТАЦІЯ

У кваліфікаційній роботі досліджено особливості використання цифрової ілюстрації у сучасному книжковому дизайні на прикладі художнього твору «Провулок світлячків» Крістін Генна. Метою роботи є визначення ролі цифрової ілюстрації у формуванні емоційного та візуального сприйняття літературного тексту, а також створення авторського дизайнерського рішення.

Теоретична частина розглядає основні тенденції розвитку цифрової ілюстрації, її функції у книжковому оформленні та принципи композиції, кольорового вирішення і типографіки. У практичній частині виконано серію авторських цифрових ілюстрацій до вибраних уривків роману, а також розроблено макет часткового книжкового видання, що включає ілюстровані фрагменти тексту.

Особливістю проєкту є те, що він не передбачає повного відтворення роману, а зосереджується на художньому оформленні окремих уривків із використанням цифрових засобів.

Роботу виконано із застосуванням сучасних графічних редакторів та цифрових технік ілюстрування. Результатом є авторський дизайн книжкового продукту, що поєднує художню виразність і сучасні підходи до візуальної комунікації.

Ключові слова: цифрова ілюстрація, книжковий дизайн, ілюстрування, композиція, типографіка, візуальна комунікація.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ІЛЮСТРАЦІЯ В КНИЖКОВОМУ ДИЗАЙНІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРИНЦИПИ ТА АРТБУК ЯК ФОРМА АВТОРСЬКОГО ВИДАННЯ.....	6
1.1. Артбук: поняття, особливості та значення.....	6
1.2. Аналіз сучасного стану ілюстрації в книжковому дизайні.....	8
1.3. Основні аспекти створення ілюстрації в книжковому дизайні.....	10
РОЗДІЛ 2. КОНЦЕПЦІЯ ФОРМОТВОРЕННЯ АРТБУКУ НА ОСНОВІ ЦИФРОВИХ ІЛЮСТРАЦІЙ.....	13
2.1 Пошук та обґрунтування змісту образу.....	13
2.2. Дизайн-аналіз прототипів.....	14
2.2.1. Команда « Зоревир ». Зоревир. Крізь всесвіт	15
2.2.2. «2022 Sketch Collection» Кім Джун Гі.....	19
2.2.3. «The Art of Ponyo» Хаяо Міядзакі.....	23
2.3. Художньо-графічна пропозиція.....	26
РОЗДІЛ 3. ОПИС ОБ'ЄКТА ПРОЄКТУВАННЯ.....	31
3.1. Практична реалізація артбуку.....	31
3.2. Способи втілення концепції формотворення.....	34
3.2.1. Художньо-графічні особливості.....	34
3.2.2. Композиційна побудова.....	36
3.2.3. Образно-стилістичні ознаки.....	37
3.2.4. Споживчі якості.....	37
3.3. Матеріали і технологічне забезпечення виготовлення.....	38
3.4. Аналіз шрифтового рішення обкладинки артбуку.....	39
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	44
ДОДАТКИ.....	46

ВСТУП

Сучасний розвиток графічного дизайну тісно пов'язаний із впровадженням цифрових технологій. Вони суттєво впливають на візуальну культуру та способи подачі інформації. Особливе місце в цьому процесі займає цифрова ілюстрація, яка стала невід'ємним елементом оформлення книжкових видань. Вона не лише доповнює текст, але й формує емоційне сприйняття твору, допомагає розкрити його зміст та створює цілісний художній образ.

Актуальність теми зумовлена зростанням ролі візуального контенту у сучасному суспільстві та необхідністю пошуку нових засобів виразності у книжковому дизайні. Використання цифрової ілюстрації відкриває широкі можливості для експерименту з формою, кольором і композицією, що особливо важливо при створенні дизайнерських інтерпретацій літературних творів, зокрема таких, як «Провулок світлячків».

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження особливостей цифрової ілюстрації у сучасному книжковому дизайні та створення авторських ілюстрацій до обраного літературного твору з подальшою розробкою макету часткового книжкового видання.

Об'єкт дослідження – сучасна книжкова ілюстрація та візуальне оформлення книги.

Предмет дослідження – роль і виражальні можливості цифрової ілюстрації і формуванні візуального образу книги на прикладі артбука за мотивами роману «Провулок світлячків».

Завдання кваліфікаційної роботи:

1. Проаналізувати теоретичні основи цифрової ілюстрації та її роль у книжковому дизайні.
2. Дослідити сучасні тенденції використання ілюстрацій у книжкових виданнях.
3. Провести аналіз літературного твору «Провулок світлячків» з метою розробки концепції авторських цифрових ілюстрацій.

4. створити серію авторських цифрових ілюстрацій до вибраних уривків твору;
5. Створити дизайн-макет артбуку на основі власноруч розроблених ілюстрацій.

Наукова новизна роботи полягає у створенні авторського дизайнерського рішення на основі поєднання цифрової ілюстрації та книжкового дизайну, а також у візуальній інтерпретації окремих уривків літературного твору засобами сучасної графіки. Особливістю є розробка концептуального макету, що акцентує увагу на взаємодії тексту та ілюстрації.

Практичне значення роботи полягає у розробці та виготовленні авторського артбуку за мотивами роману Крістін Генна «Провулок Світлячків». Проект охоплює повний цикл розробки артбуку – від концепції до підготовки макета та реалізації друкованого видання у поліграфії. Отриманий результат показує, як цифрова ілюстрація може використовуватися у візуальному оформленні літературного твору.

Результати роботи можуть бути використані видавництвами для створення колекційних видань, а також при розробці рекламних матеріалів у книжковій індустрії.

РОЗДІЛ 1.

ІЛЮСТРАЦІЯ В КНИЖКОВОМУ ДИЗАЙНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРИНЦИПИ СТВОРЕННЯ

1.1 Артбук: поняття, особливості та значення

У сучасному мистецькому просторі дедалі більшої популярності набувають артбуки – унікальні видання, що поєднують візуальне мистецтво, дизайн і авторську концепцію. Вони є не лише способом презентації художніх робіт, а й окремою формою творчого самовираження. Артбук дозволяє митцю створити цілісну візуальну історію, через яку аудиторія може глибше зрозуміти авторський стиль, ідеї та художнє бачення. На відміну від звичайних каталогів чи альбомів, артбук має концептуальний характер. У ньому важливе не лише саме зображення, а й порядок розміщення робіт, композиція сторінок, типографіка, кольорове рішення та загальна атмосфера видання. Саме тому артбук можна розглядати як окремий мистецький об'єкт.

Артбук – це художнє видання, що містить добірку творчих робіт автора, об'єднаних спільною темою, стилем або ідеєю. До артбука можуть входити ілюстрації, живопис, фотографії, графічний дизайн, ескізи, текстові фрагменти та інші елементи візуального мистецтва. Його головна мета – не лише продемонструвати роботи художника, а й створити для читача певний емоційний та естетичний досвід.

Однією з основних особливостей артбука є його цілісність. Кожна сторінка є частиною загальної концепції, а всі елементи книги взаємодіють між собою, формуючи єдину художню композицію. Велике значення мають оформлення, вибір паперу, друк, палітурка та дизайн, оскільки вони підсилюють сприйняття змісту. Ще однією важливою рисою артбука є його індивідуальність. Такі видання часто створюються як авторські проєкти, у яких художник самостійно визначає структуру, тематику та спосіб подачі матеріалу. Завдяки цьому артбук стає відображенням творчої особистості автора. Також артбук виконує функцію

архіву творчості. Він дозволяє зберегти мистецькі роботи у друкованому форматі та зафіксувати певний етап творчого розвитку художника. Крім того, артбук може бути засобом комунікації між автором і аудиторією, адже через нього митець передає власні думки, переживання та художні ідеї.

У сучасній культурі артбук став важливим інструментом презентації мистецтва. Він дозволяє художникам виходити за межі галерейного простору та представляти свої роботи ширшій аудиторії. Завдяки цифровим технологіям і можливостям самвидаву багато митців сьогодні створюють власні артбуки без участі великих видавництв.

Артбук також відіграє важливу роль у формуванні професійного іміджу художника. Наявність власного видання підкреслює професійність автора та допомагає привернути увагу колекціонерів, кураторів, галерей і потенційних замовників. Для молодих митців артбук може стати ефективним способом презентації портфоліо.

Особливу цінність артбуки мають і для поціновувачів мистецтва. Вони дозволяють взаємодіяти з творчістю більш особисто та глибоко, ніж під час перегляду робіт у цифровому форматі. Читач має можливість уважно розглядати деталі, відчувати матеріальність книги та повністю занурюватися у візуальну атмосферу видання. Крім того, артбуки часто стають колекційними об'єктами. Унікальний дизайн, якісний друк і обмежений тираж роблять їх цінними не лише як джерело мистецького контенту, а і як окремий предмет мистецтва.

Створення артбука є складним творчим процесом, що потребує ретельного планування. Першим етапом є розробка концепції: визначення теми, стилю, структури та основної ідеї майбутнього видання. Саме концепція формує цілісність артбука та визначає його художній напрям.

Наступним етапом є підбір і створення контенту. Художник відбирає роботи, які найкраще розкривають задум книги, продумує їхню послідовність та взаємозв'язок між сторінками. Важливу роль відіграє композиція, адже

правильне розташування елементів допомагає створити гармонійний візуальний ритм.

Не менш значущим є дизайн артбука. Типографіка, кольорова палітра, формат сторінок і матеріали впливають на сприйняття видання. Саме тому багато художників співпрацюють із графічними дизайнерами або використовують професійні програми для верстки.

Завершальним етапом є друк і поширення. Важливо обрати якісний спосіб друку та матеріали, які відповідатимуть авторському задуму. Після видання артбук може розповсюджуватися через виставки, соціальні мережі, онлайн-магазини або спеціалізовані мистецькі платформи.

Отже, артбук є не лише формою представлення художніх робіт, а й самостійним засобом візуальної комунікації, що поєднує ілюстрацію, дизайн та авторську концепцію.

1.2 Аналіз сучасного стану ілюстрації в книжковому дизайні

Ілюстрація в тій чи іншій формі існує століттями, поступово трансформуючись разом із розвитком візуальної культури. Сьогодні її доцільно розглядати не лише як допоміжний елемент, а як спосіб передачі конкретного контекстуалізованого повідомлення, що безпосередньо впливає на сприйняття інформації аудиторією. Ілюстрація виступає впливовою візуальною мовою, здатною не тільки супроводжувати текст, а й інтерпретувати його, формуючи власні значення [10, с. 1]. У сучасному середовищі воно лише посилюється.

Ілюстрація присутня практично всюди – від освітніх матеріалів до реклами та масової культури. Вона визначає, як ми отримуємо інформацію, як її інтерпретуємо і навіть, які рішення приймаємо. Через неї формуються точки зору, передаються коментарі, створюються історії та розваги. Найбільш ефективні ілюстрації не просто доповнюють зміст, а забезпечують точну і водночас креативну передачу повідомлення конкретній аудиторії.

Розуміння сучасного стану ілюстрації потребує звернення до її історичного розвитку. Початок XX століття став важливим етапом, пов'язаним зі стрімким зростанням дитячого книговидання. У цей період ілюстрація набуває особливої популярності, а імена таких митців, як Ернест Говард Шепард, Едмунд Дюлак, Беатріс Поттер та Едвард Ардізzone, стають тісно пов'язаними з розвитком жанру. У США значний вплив мали Ньюелл Конверс Ваєт, Говард Пайл, Максфілд Перріш і Том Ловелл, які формували нові стандарти через використання насичених повноколірних зображень у живописному стилі. Їхні роботи відзначалися драматизмом, атмосферністю та прагненням до візуальної виразності.

Починаючи із середини XX століття, ця традиція поступово змінюється. Живописна манера, навіть у своїх символічних проявах, поступається новим підходам до візуальної мови. Ілюстрація стає більш декоративною, з'являється сюрреалістичність, активніше використовуються абстрактні форми, плоский колір і мінімалістичні композиції. Важливим стає не лише те, що зображено, а й те, як саме це подано. Дисторсія, тобто навмисне спотворення форми, пропорцій або перспективи зображення з метою художньої виразності, та незвичайні поєднання елементів поступово стають звичними прийомами, що відображають загальну тенденцію до ускладнення візуального мислення.[10, с. 146].

Еволюція логічно приводить до сучасного етапу, де ілюстрація дедалі більше відходить від буквального відтворення реальності. Вона звільняється від необхідності бути "точною" і починає працювати з ідеями, настроями та асоціаціями. Саме тому творчі можливості ілюстрації сьогодні практично безмежні: вона може створювати атмосферу, провокувати, переконувати або навіть формувати нову ідентичність для брендів і продуктів [10, с. 1].

Особливо помітною ця трансформація стає в умовах цифровізації. Якщо раніше зображення часто виконувало функцію фіксації реальності, то сьогодні цю роль значною мірою перебрала фотографія. У відповідь на це ілюстрація зміщується в бік інтерпретації, передаючи не стільки зовнішній вигляд об'єкта,

скільки “текстуру ідеї”. Цифрові інструменти, такі як Photoshop, Procreate чи векторна графіка, дозволяють поєднувати різні техніки, працювати з шарами, текстурами та колажем, що відкриває широкі можливості для створення складних візуальних метафор [10, с. 172].

У межах книжкового дизайну ілюстрація дедалі частіше стає частиною загальної візуальної системи. Вона формує впізнаваність видання або серії, виступаючи елементом айдентики. Завдяки цифровим технологіям такі рішення легко масштабуються та зберігають стилістичну цілісність.

Водночас роль ілюстрації у різних жанрах залишається неоднорідною. У дитячій літературі, коміксах і графічних романах вона є ключовим елементом, тоді як у дорослій художній літературі використовується значно рідше. У цьому випадку ілюстрація зазвичай виконує функцію обкладинки або візуалізації ключових моментів, працюючи як елемент презентації та маркетингу.

Особливе місце займає книжка-картинка (picturebook), яка демонструє принципово інший рівень взаємодії тексту і зображення.

У таких виданнях вони існують як рівноправні елементи, формуючи єдиний наратив. Важливим стає не лише зміст окремих ілюстрацій, а й ритм перегортання сторінок, що створює своєрідну “драму” сприйняття [13, с. 50].

Таким чином, сучасна ілюстрація є складним багатофункціональним явищем, що поєднує комунікативні, художні та концептуальні аспекти, і продовжує розвиватися під впливом технологічних і культурних змін.

1.3. Основні аспекти створення ілюстрації в книжковому дизайні

Процес створення ілюстрації починається з аналізу. Першочерговим завданням є визначення того, яку саме проблему візуальної комунікації необхідно вирішити, що саме потрібно передати, кому адресоване повідомлення і з якою метою. Це передбачає глибоке розуміння контексту, змісту та тематики, а також, за потреби, додаткове дослідження предмета. Як зазначає Річард Стіл,

«тільки інтелектуальний аналіз інформації, отриманої в процесі брифінгу, може призвести до відповідного візуального рішення» [10, с. 18].

Ключовим інструментом цього етапу є бриф, який визначає рамки проєкту та формує взаємодію між клієнтом і ілюстратором. Він містить інформацію про цілі, аудиторію та можливі обмеження, зокрема пов'язані з фірмовим стилем або технічними вимогами.

Для глибшого розуміння об'єкта зображення доцільно застосовувати аналітичний підхід, що базується на трьох питаннях: що це таке, чому воно тут і як воно працює. Вони дозволяють розглянути форму, контекст і функціональність об'єкта, що сприяє більш точному візуальному рішення [10, с. 37].

Наступним етапом є генерація ідей, яка передбачає використання як логічних, так і креативних методів. Це можуть бути ментальні карти (mind maps – графічний спосіб структурування ідей), списки, ескізи та різні варіанти композицій. Важливо не обмежуватися однією ідеєю, а досліджувати кілька напрямів, що дозволяє знайти більш точне та виразне рішення.

У сучасній ілюстрації важливу роль відіграє візуальна метафора. Вона дозволяє передавати зміст через образи, які не мають буквального значення, але створюють асоціативний зв'язок. Такий підхід характерний для концептуальної ілюстрації, яка використовує символізм, ілюзію та експресивні засоби для передачі ідей [10, с. 62].

У контексті книжкового дизайну ілюстрація також виконує функцію візуального оповідання. Вона може як безпосередньо відображати події, так і працювати на рівні алегорії, створюючи додаткові смисли. У цьому випадку важливим є баланс між поясненням і відкритістю до інтерпретації, що визначає глибину взаємодії читача з текстом [10, с. 140].

Не менш значущим є процес макетування, який визначає взаємодію тексту та зображення на сторінці. Використання плану розгортів та розкадрування дозволяє сформувати цілісне уявлення про структуру видання. Баланс між

текстом і візуальними елементами безпосередньо впливає на сприйняття інформації читачем. уявлення про структуру видання. Баланс між текстом і візуальними елементами безпосередньо впливає на сприйняття інформації читачем.

Перші враження від книги формуються через композицію, колір, простір і типографіку. Якісно організований дизайн підсилює значущість тексту, тоді як хаотичне оформлення може знизити його цінність незалежно від змісту.

Важливим етапом є також підготовка матеріалів до верстки. Текст має бути структурований, а ілюстрації – впорядковані та систематизовані. Використання сучасного програмного забезпечення, такого як InDesign, значно спрощує цей процес і дозволяє ефективно організувати роботу з контентом [7, с. 140].

Загалом створення ілюстрації є складним процесом, що поєднує аналітичне мислення, творчу уяву та професійну дисципліну. Ефективна візуальна комунікація не є випадковою, а формується через послідовну і цілеспрямовану роботу з ідеями, формами та змістами [10, с. 182].

РОЗДІЛ 2.

КОНЦЕПЦІЯ ФОРМОТВОРЕННЯ АРТБУКУ НА ОСНОВІ ЦИФРОВИХ ІЛЮСТРАЦІЙ

2.1 Пошук та обґрунтування змісту образу

Основою для створення артбуку стала інтерпретація роману «Провулок світлячків» (додаток А, рис. 1) авторства Крістін Генна. Вибір цього літературного джерела зумовлений його емоційною глибиною, тематикою дружби, життєвих трансформацій та внутрішніх переживань персонажів, що створює широке поле для візуального осмислення.

Концепція артбуку базується на формуванні емоційно-асоціативного образного ряду, який передає атмосферу твору. Важливою особливістю формотворення є рівнозначна роль персонажів та середовища. У межах артбуку образи героїв не домінують над простором, а існують у тісній взаємодії з ним. Персонажі виступають носіями емоційного змісту, тоді як навколишнє середовище підсилює та візуалізує їхній внутрішній стан. Таким чином, формується цілісна образна система, у якій жоден елемент не є головним, а всі компоненти взаємодіють як рівноправні складові.

Середовище у даному проєкті виконує не лише функцію фону, а є активним художнім засобом. Пейзажі, просторові рішення, світлові та колористичні ефекти виступають метафоричним відображенням емоцій, створюючи атмосферу кожної сцени. Водночас зображення персонажів доповнюють ці стани, конкретизуючи їх через позу, силует, взаємодію з простором.

Образна система артбуку будується на таких принципах:

- синтез персонажного та середовищного підходів;
- асоціативність та емоційна виразність;
- метафоричність візуальних рішень;
- відкритість до інтерпретації.

Текстова складова функціонує як автономний елемент, що доповнює візуальний ряд. Взаємодія тексту та ілюстрацій має паралельний характер, що дозволяє глядачеві самостійно формувати зв'язки між ними.

Характерною особливістю візуального вирішення є високий рівень деталізації ілюстрацій та насичена кольорова палітра. Деталізація виступає засобом поглиблення емоційного сприйняття, дозволяючи глядачеві зануритися в атмосферу зображення та зосередитися на нюансах візуального середовища і образів персонажів. Водночас активне використання кольору підсилює емоційний стан кожної сцени, формуючи виразний настрій і створюючи цілісну образну систему. Високий рівень деталізації також спрямований на активізацію процесу візуального сприйняття, оскільки спонукає глядача до тривалішого розгляду зображення та поступового відкриття його елементів. Такий підхід забезпечує подовження часу взаємодії з ілюстрацією та сприяє глибшому емоційному залученню.

Цільова аудиторія артбуку включає як читачів, знайомих з романом, так і нових користувачів. Для першої групи візуальний матеріал виступає засобом переосмислення прочитаного, тоді як для другої – інструментом залучення до літературного джерела. Відсутність прямого сюжетного викладу та передчасного розкриття подій забезпечує універсальність сприйняття.

2.2. Дизайн-аналіз прототипів

У цьому розділі проаналізовано три прототипи ілюстрацій, створені для серії в форматі артбуку. Основна увага приділена їхнім візуальним рішенням і тому, як вони працюють у межах однієї стилістики.

2.2.1. Команда «Зоревир». Зоревир. Крізь всесвіт

Український артбук сучасної цифрової ілюстрації «Зоревир. Крізь всесвіт» автор якого – колектив українських митців, є прикладом цілісного візуального

проєкту, в якому цифрова графіка функціонує не лише як засіб зображення, а як інструмент формування

емоційно-наративного простору. Артбук присвячений персоніфікаціям космічних об'єктів. Видання демонструє синтез ілюстративної майстерності, концептуальної драматургії та продуманої композиційної організації розгортів.

Колірна система артбуку вибудовується на домінуванні холодної космічної гами: глибоких відтінків синього, індиго, фіолетового, ультрамарину з акцентами неонових рожевих, бірюзових та світлових спалахів білого. Така палітра формує асоціативний зв'язок із безмежністю космосу, нічною тишею, міжзоряним простором та метафізичністю.(рис. 2.1)

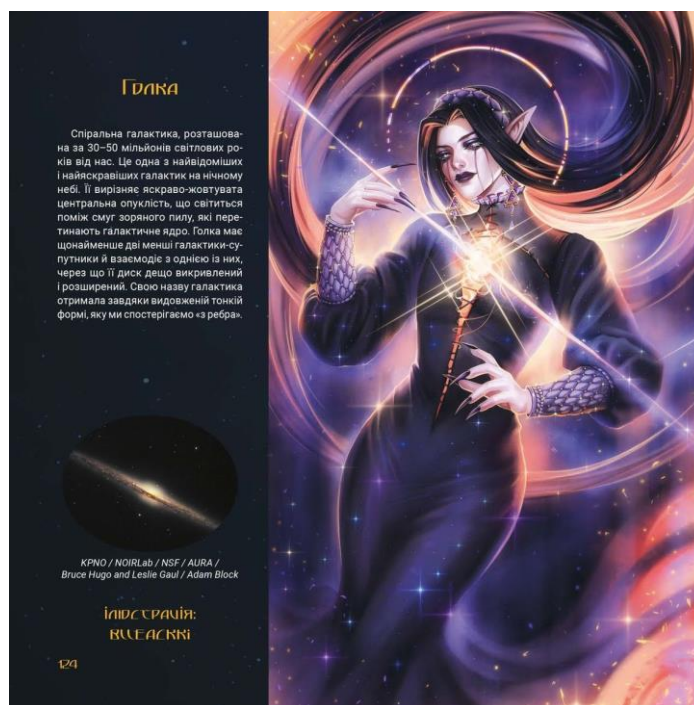

Рис. 2.1. Сторінка артбуку «Зоревир. Крізь всесвіт». Автор ілюстрації – Blleackki

Колір у цьому артбуку працює як концептуальний каркас. Його роль виходить за межі декоративності: він визначає психологічний тон кожної сцени, задає темп сприйняття і створює відчуття глибини простору. Градієнти та світлові переходи посилюють ефект занурення, що є характерною ознакою

цифрової ілюстрації, де можливість роботи зі світінням, прозорістю та багат шаровістю стає ключовим засобом художнього вираження. (рис. 2.2)

Стиль артбуку поєднує елементи фантастичного реалізму та концепт-арту. Для ілюстрацій характерні деталізовані персонажі, складні світлотіньові моделювання, використання цифрових пензлів із текстурними ефектами, що імітують традиційні техніки. Простір побудований кінематографічно – з акцентом на масштаб, глибину та перспективу.

Рис. 2.2. Сторінка артбуку «Зоревир. Крізь всесвіт». Автор ілюстрації – Rebecca Larst

Важливою ознакою авторського стилю є баланс між опрацьованими деталями та атмосферною узагальненістю фону. Часто задні плани виконані більш м'яко, з використанням розмиття або світлових серпанків, що створює ефект повітряної перспективи. Це дозволяє зосередити увагу глядача на центральних образах і водночас не втрачати відчуття просторової безмежності.

Цифрова техніка дає можливість працювати зі складними світловими сценаріями – внутрішнім підсвічуванням персонажів, контражуром, саявом об'єктів.

Рис. 2.3. Сторінка артбуку «Зоревир. Крізь Всесвіт».
Автор ілюстрації – Diha Hushchak

Саме через світло і колір автор формує драматичний настрій, перетворюючи кожну ілюстрацію на самодостатню сцену. (рис. 2.3)

Кольорова драматургія – це система послідовної зміни кольірних станів у межах видання з метою створення емоційної напруги, розвитку сюжету та формування кульмінації. У випадку «Зоревир» вона проявляється через варіативність насиченості, контрастності та температури кольору від розвороту до розвороту.

На початку видання можуть переважати темніші, глибші тони, що створюють атмосферу загадковості та очікування. У кульмінаційних сценах палітра стає контрастнішою, з активними світловими акцентами, що підсилює динаміку та емоційний вплив. Завершальні композиції можуть знову переходити до стриманішої гами, створюючи ефект розрядки або філософського підсумку.

Таким чином, колір виступає аналогом музичної партитури: він «керує» темпом сприйняття, формує паузи, напруження та емоційні спалахи. Композиційна організація розворотів має кінематографічний характер.

Типографіка в артбуку підпорядковується візуальній домінанті ілюстрацій, але водночас підтримує загальну концепцію. Шрифтові рішення, як правило, мають футуристичний або мінімалістичний характер, що відповідає космічній тематиці. Важливо, що текст не конкурує з ілюстраціями, а інтегрується в композицію через продумане розташування та кольорове узгодження.

Ієрархія шрифтів чітко структурована: заголовки можуть бути більш експресивними, тоді як основний текст – нейтральним і легким для читання. Ключовою особливістю артбуку є здатність цифрової графіки створювати багатовимірний емоційний простір. Завдяки роботі зі світлом, прозорістю, ефектами саява, частинками та атмосферними шарами формується відчуття глибини, яке важко досягти традиційними засобами без складних технічних рішень.

Емоційний простір тут будується через поєднання масштабності й інтимності: космічна безмежність контрастує з внутрішніми переживаннями персонажів. Саме цей контраст створює психологічну напругу та забезпечує глядачеві досвід занурення.

Отже, «Зоревир. Крізь всесвіт» є прикладом сучасного українського артбуку, де цифрова ілюстрація функціонує як повноцінна художня система. Через колірну концепцію, драматургію, композиційну організацію та взаємодію з типографікою формується цілісний емоційно-візуальний наратив, що відповідає актуальним тенденціям розвитку цифрового мистецтва.

2.2.2. «2022 Sketch Collection» Кім Джун Гі

Артбук «2022 Sketch Collection» південнокорейського митця Кім Джун Гі, виданий у 2022 році, є підсумковою публікацією художника у форматі artist's book (книга художника) – це форма мистецького видання, у якій книга виступає самостійним художнім об'єктом, і репрезентує кульмінацію його візуального мислення напередодні смерті. За своєю суттю це не лише колекція ескізів, а

також документ творчого процесу та способу мислення митця всередині сторінки артбуку.

Рис. 2.4. Обкладинка артбуку Кім Джун Гі «2022 Sketch Collection»

Згідно з теоретичними основами жанру художньої книги, artists' books розглядаються не як ілюстровані альбоми завершених робіт, а як самостійна форма художнього вираження, у якій структура, послідовність сторінок та матеріальність є невіддільними від змістової частини [5, с. 13–17]. Джоанна Дракер вказує, що artists' books функціонують як засіб концептуалізації образів у матеріальному середовищі книги, акцентуючи увагу на їхній формі, ритмі послідовності та організації простору всередині сторінок [5, с. 45–52].

Ключовим для розуміння «2022 Sketch Collection» є саме впровадження ескізу як самодостатнього контенту. На відміну від практики традиційного академічного рисунка, де ескіз виступає підготовчим етапом, в артбуку Кіма Джун Гі кожен начерк – це візуальний акт мислення. Цей підхід співвідноситься із поняттям художньої книги як засобу документування процесу створення, а не

тільки результату, що відзначає Стівен Бері у своїй праці: artists' books часто документують інтелектуальну та візуальну еволюцію автора [3, с. 98–105].

У «2022 Sketch Collection» скетч є не «чернеткою», а сповненим смислу та композиційної структурності матеріалом. Тут ми бачимо урбаністичні сцени, складні сюжетні композиції та образи зі світу фантазії, які не просто ілюструють тему, а демонструють процес відкритої творчості. (рис. 2.5)

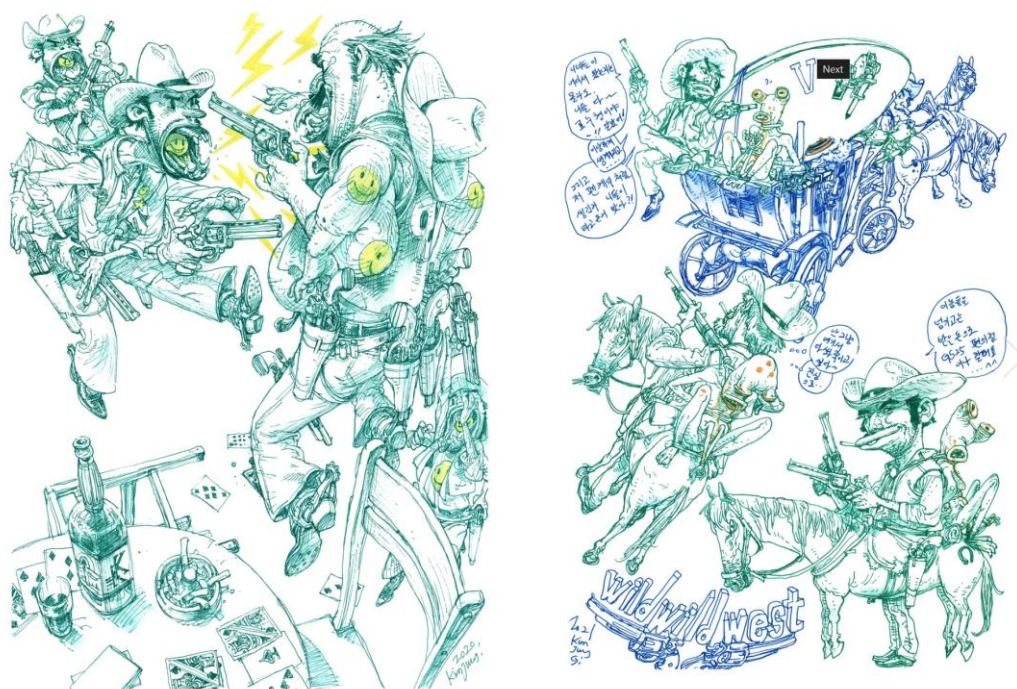

Рис. 2.5. Розгорт артбуку Кім Джун Гі «2022 Sketch Collection»

У формальній мові арткниги чітко простежується синтез академічної точності з імпровізаційною подачею. Кім працював переважно без попередніх ескізів олівцем, створюючи складні композиції чорнилом напряму на сторінці. Така практика демонструє поєднання академічної дисципліни з сучасним імпульсивним підходом до форми. (рис. 2.6)

Один з ключових аспектів книги як медіуму – ритм сторінок (рис. 2.7), що формує часову послідовність сприйняття. Дракер зазначає, що послідовність сторінок у художніх книгах повинна створювати візуальний ритм та інтегрувати контент у часовий досвід читача [5, с. 93–100].

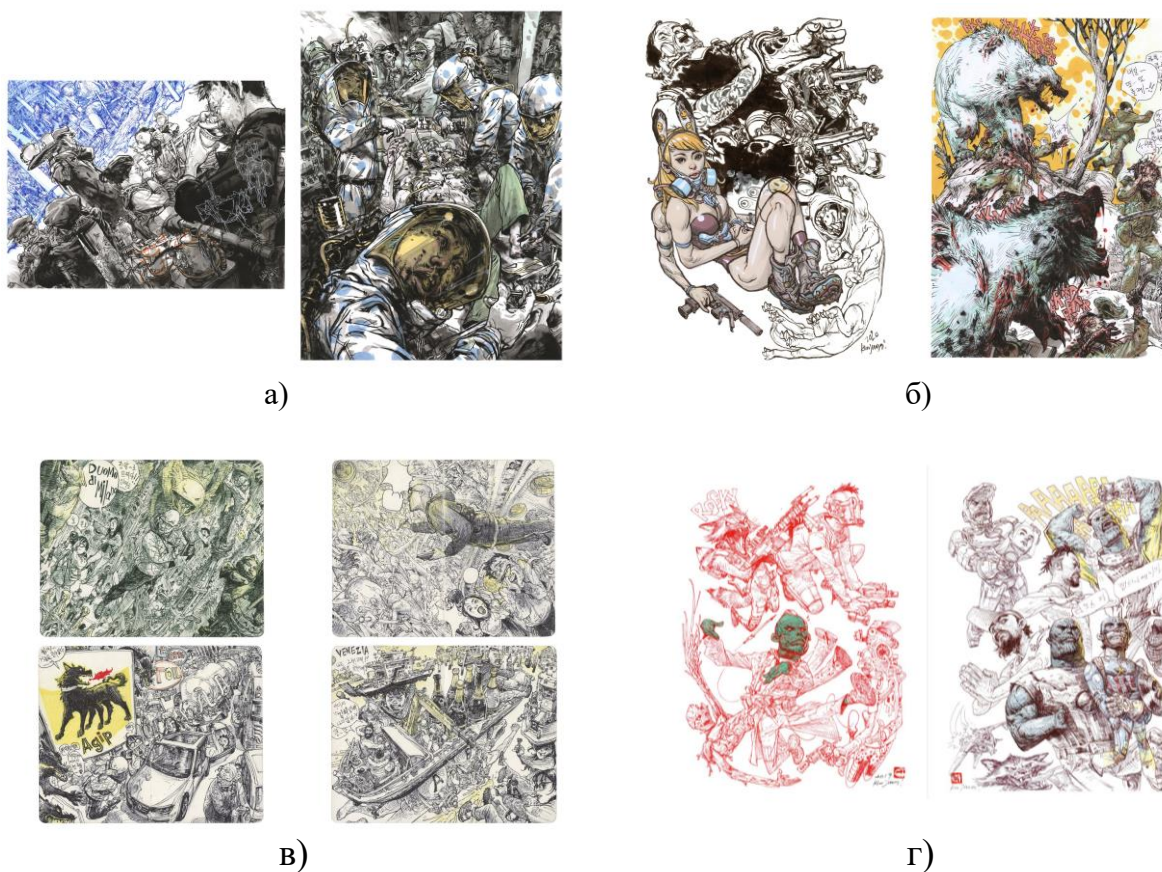

Рис. 2.7. Розгорт артбуку Кім Джун Гі «2022 Sketch Collection»

Рис. 2.6. Розгорт артбуку Кім Джун Гі «2022 Sketch Collection»

Це також впливає на емоційну динаміку сприйняття, оскільки читач одночасно бачить потік візуального мислення і змінює його тональність від

детальної сцени до лаконічного образу, створюючи певну «композиційну драматургію».

Композиційні рішення в артбуку вирізняються відкритою структурою, що не фіксує увагу на центральній точці, а дозволяє глядачу рухатися поглядом між кількома сюжетними вузлами в межах однієї сторінки. Це відповідає сучасним підходам до композиції, де сцена аналізується як багатoelementний простір.

Попри імпровізаційність побудов, композиції не втрачають цілісності – це ознака високої професійної підготовки художника. Свобода у розміщенні елементів поєднується з глибоким розумінням просторової організації, що створює відчуття органічної цілісності всередині кожної сторінки.

2.2.3. «The Art of Ponyo» Хаяо Міядзакі

Артбук «The Art of Ponyo» є офіційним виданням, присвяченим створенню анімаційного фільму «Ponyo», виробленого студією Studio Ghibli під режисурою Хаяо Міядзакі. Видання репрезентує художню концепцію фільму через добірку концепт-артів, фонових ілюстрацій, персонажних розробок і виробничих матеріалів. Артбук функціонує як самостійний візуальний об'єкт, у якому ілюстрація є основним носієм сенсу.

Однією з ключових характеристик артбука є виразна стилізація персонажів. Пластика форм побудована на спрощенні, узагальненні силуету та м'якій, живій лінії. Пропорції героїв дещо деформовані з метою підсилення емоційності, проте зберігають цілісність конструкції.(рис. 2.8)

Рис. 2.8. Концепт персонажа. Артбук Хаяо Міядзакі «The Art of Ponyo»

Колористична концепція є однією з найсильніших сторін артбука. Візуальна система побудована на контрасті теплих і холодних тонів. Особливістю є використання акварельної текстури й м'яких градієнтів. Колір не лише описує форму, а й створює атмосферу. Вода зображена як пластична, жива субстанція, де світло і колір формують емоційний стан сцени.(рис. 2.9)

Рис. 2.9. Розгорт артбуку Хаяо Міядзакі «The Art of Ponyo»

Колористика виконує структурну функцію – вона організовує композицію та визначає ритм розворотів. Артбук демонструє високий рівень опрацювання фонових середовищ. Особливої уваги заслуговує зображення стихії води: хвилі мають декоративну, майже орнаментальну структуру, що поєднує стилізацію з відчуттям глибини.

Деталізація варіюється залежно від функції зображення:

- концепт-арти мають більш вільну, ескізну манеру;
- фінальні ілюстрації відзначаються завершеністю форми та кольору;
- фони містять складні світлотіньові переходи й багат шаровість.

Такий підхід дозволяє простежити процес формування візуального образу – від ідеї до завершенної композиції.

Простір у «The Art of Ponyo» побудований як емоційно насичене середовище. Морський світ подано не як реалістичний ландшафт, а як художню інтерпретацію природи. Плавність ліній, текучість форм і декоративність хвиль формують відчуття казковості.

Світло використовується як композиційний інструмент: воно структурує площину, створює глибину та підкреслює настрій сцени. Атмосфера досягається синтезом кольору, лінії й просторової організації.

Верстка артбука побудована на принципі домінування зображення. Ілюстрації займають повні сторінки або розвороти, що дозволяє глядачеві зосередитися на композиції без зайвих відволікаючих елементів. Текстова складова мінімальна та виконує інформаційну, а не смислову функцію. (рис. 2.10)

Рис. 2.10. Розгорт артбуку Хаяо Міядзакі «The Art of Ponyo»

Використання «повітря» між зображеннями забезпечує візуальний ритм і логічну послідовність перегляду. Такий підхід підкреслює автономність ілюстрації як основного засобу комунікації.

У сучасних умовах розвитку візуальної культури та цифрових технологій особливої актуальності набуває проєктування артбуків як самостійного виду книжкової продукції. Цифрова ілюстрація виступає ключовим інструментом формування візуальної концепції видання, забезпечуючи ширші можливості для художнього експерименту, стилізації та інтерпретації змісту.

Зростання інтересу до авторських видань і візуально орієнтованого контенту зумовлює потребу у створенні артбуків, що поєднують естетичну цінність із індивідуальним художнім баченням. Особливо важливим є напрям, пов'язаний із візуальним переосмисленням літературних творів, де ілюстрація виконує не лише доповнювальну, а й інтерпретаційну функцію.

Таким чином, проєктування артбуку засобами цифрової ілюстрації є актуальним напрямом сучасного графічного дизайну, що поєднує художню практику, цифрові технології та концептуальне мислення, і потребує ґрунтовного теоретичного та практичного дослідження.

2.3. Художньо-графічна пропозиція

Розробка художньо-графічної пропозиції артбуку за романом Крістін Генни «Провулок Світлячків» розпочалася з детального аналізу літературного твору та його образної системи. Під час дослідження було визначено основні теми роману: дружба, дорослішання, сімейні цінності, пам'ять, втрата та підтримка. Особливу увагу приділено емоційній складовій твору, адже саме вона стала основою для формування візуальної концепції майбутнього видання.

На початковому етапі було здійснено пошук референсів та створено семіотичне поле, яке відображає атмосферу роману. До нього увійшли образи літніх пейзажів, вечірнього освітлення, природних ландшафтів та жіночих силуетів. Зібраний візуальний матеріал дозволив сформувати єдину стилістичну концепцію та визначити напрям подальшої роботи над ілюстраціями.

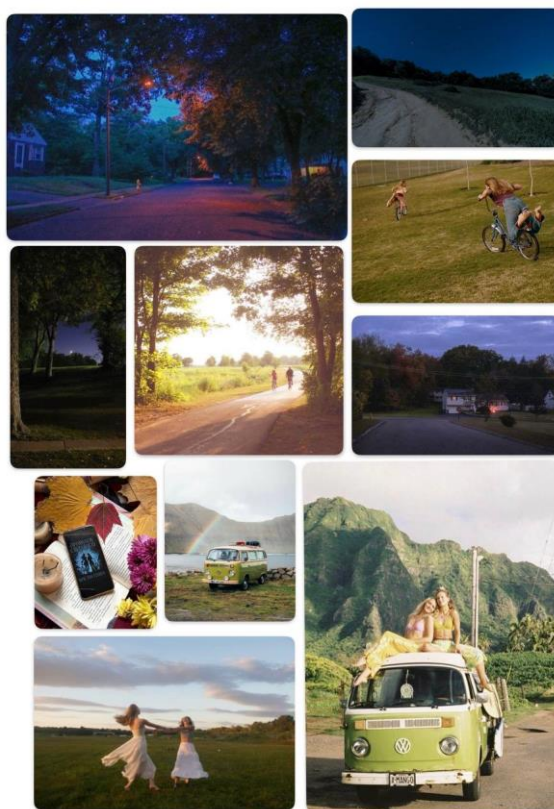

Рис. 2.11. Семіотичне поле

Основою художнього рішення стала ідея передачі спогадів як послідовності емоційних образів. Символом артбуку обрано світлячків, які візуально уособлюють пам'ять, теплі моменти життя та нерозривний зв'язок між головними героїнями. Саме цей образ був використаний при оформленні обкладинки.(рис.2.12)

Після визначення концепції було виконано серію авторських ескізів.(рис. 2.13)

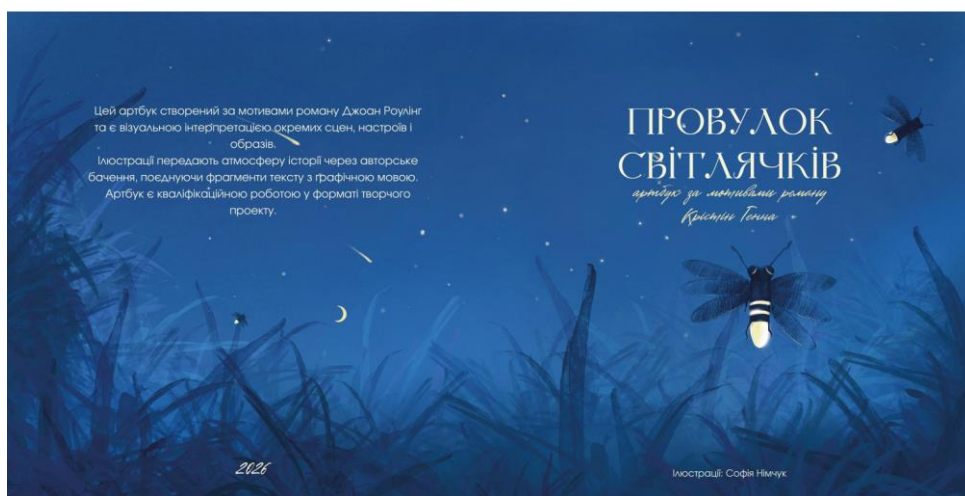

Рис. 2.12. Обкладинка артбуку

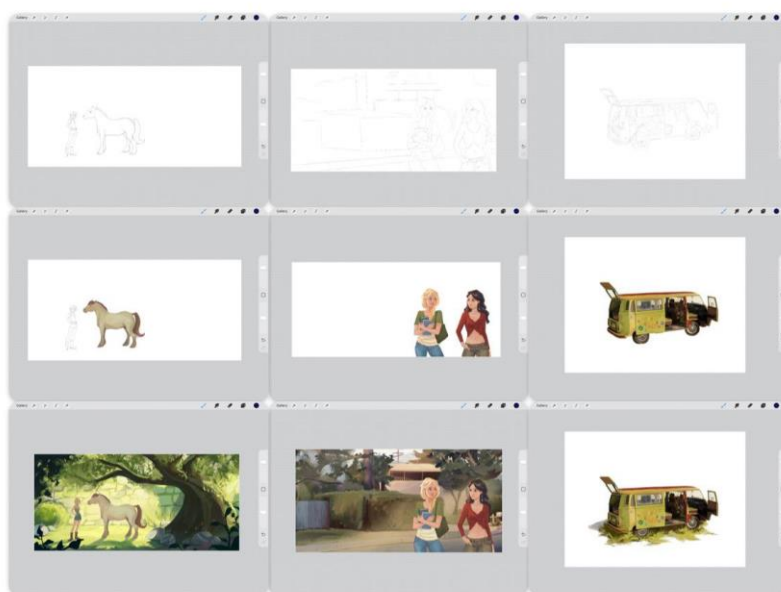

Рис. 2.13. Ескізи ілюстрацій до артбуку за мотивами роману «Провулок Світлячків»

На цьому етапі опрацьовувалися композиційні рішення, розташування персонажів, характер освітлення та взаємодія кольорових плям у межах кожної сцени.

Подальша робота передбачала створення цифрових ілюстрацій. Усі ілюстрації виконані автором з нуля із використанням графічного планшета та цифрових засобів малювання. Під час роботи особлива увага приділялася деталізації персонажів, передачі емоційного стану героїв, побудові простору та створенню атмосферного освітлення. Важливим елементом стала робота зі світлом, оскільки саме світлові акценти допомагають створити відчуття теплоти й ностальгії.

Кольорова палітра артбуку побудована на контрасті між глибокими нічними тонами та м'якими, природними денними відтінками. Можна виділити три основні колористичні групи:

- Нічна домінанта: глибокий синій та індиго виступають головними кольорами обкладинки та нічних розворотів.
- Акцентне світло: яскраво-жовтий та лимонно-зелений — використовуються для створення світла від черевця світлячка та місячне сяйво або.
- Денна/Природна палітра: приглушений зелений (оливковий, салатний) домінує в ілюстраціях із конем під деревом та у сценах міського пейзажу.

Окремі кадри мають м'яку охристу, бежеву та теракотову гаму (наприклад, колір волосся героїні, колір коня, одяг дівчат та відтінки будівель на задньому плані). Це додає затишку і приземленості.

Після завершення ілюстративного матеріалу було розроблено макет артбуку. Формат видання становить 297×297 мм, що забезпечує достатню площу для демонстрації деталізованих композицій. Квадратний формат дозволяє однаково ефективно працювати як із горизонтальними, так і з вертикальними сюжетами та створює відчуття композиційної рівноваги.

Структура видання побудована на чергуванні повноформатних ілюстрацій, сюжетних розворотів та текстових сторінок із цитатами з роману. Такий підхід дозволяє створити ритм перегортання сторінок та забезпечує гармонійне поєднання візуальної та текстової інформації. Для текстових сторінок було обрано стримане оформлення, що не конкурує з ілюстраціями та забезпечує комфортне сприйняття змісту.(див. додаток А, рис. 2.14)

На етапі верстки було розроблено композиційну сітку, визначено поля, відступи та принципи розміщення текстових і графічних елементів. Особлива увага приділялася узгодженню всіх складових видання, що дозволило сформувати цілісну систему візуальної комунікації.

Завершальним етапом стала підготовка макета до друку. Було виконано перевірку кольорової моделі, налаштування параметрів друку, підготовку обрізних міток та експорт файлів відповідно до поліграфічних вимог. Це забезпечило коректне відтворення кольорів і високу якість друкованої продукції.

Таким чином, художньо-графічна пропозиція являє собою результат комплексної роботи, що включала аналіз літературного твору, розробку концепції, створення авторських ілюстрацій, проектування структури видання, макетування та підготовку артбуку до друку. Усі елементи проєкту об'єднані єдиною художньою ідеєю та спрямовані на створення емоційно виразного колекційного видання, здатного передати атмосферу роману та його образний зміст.

РОЗДІЛ 3. ОПИС ОБ'ЄКТА ПРОЄКТУВАННЯ

3.1 Практична реалізація артбуку

Практичний етап реалізації артбуку є логічним завершенням творчого процесу, де концептуальні ідеї, образні пошуки та авторські ілюстрації трансформуються у реальний матеріальний об'єкт друкованого мистецтва. Перенесення цифрового зображення на паперовий носій вимагає суворого дотримання технологічних параметрів, оскільки специфіка сприйняття екранної графіки та тиражованої поліграфічної продукції має суттєві відмінності. Особливу складність у цьому контексті становить збереження авторського колориту, тонких тонових нюансів освітлення та високого ступеня деталізації, що є смисловим ядром розроблюваного проєкту.

Поліграфічна підготовка матеріалів враховує суворі вимоги до друку високоякісних ілюстрованих видань преміумсегмента. Використання растрових зображень високої роздільної здатності (300 dpi), коректна додрукарська робота з кольорними профілями (трансформація з RGB у CMYK) та програмна оптимізація загального макета в Adobe InDesign забезпечують повну відповідність кінцевого продукту сучасним друкарським стандартам. Особлива увага під час конструювання сторінок приділена композиційному узгодженню текстових блоків та графічних елементів задля досягнення цілісного, збалансованого візуального результату.

Таким чином, художньо-графічна пропозиція артбуку є комплексним проєктним рішенням, що гармонійно поєднує цифрову ілюстрацію, фундаментальні принципи книжкового дизайну (архітектоніки) та сучасну поліграфічну підготовку. Це дозволило створити сучасне візуальне видання, у якому кожен елемент — від накреслення літери до насиченості тла — підпорядкований загальній концепції та працює на формування цілісного, незабутнього художнього образу.

Розроблена концепція формотворення наочно простежується у конкретних ілюстраціях артбуку, де поєднуються персонажні та середовищні елементи, а також послідовно реалізуються принципи деталізації та колористичної виразності:

Взаємодія з простором та міським середовищем (рис. 3.1.): В одній із ключових ілюстрацій із зображенням головних героїнь у міському просторі акцент зроблено на психологічній взаємодії персонажів між собою та з оточенням. Композиція побудована за принципом, де людські фігури інтегровані в ландшафт і не ізольовані від нього. Середовище – архітектурні елементи, дерева, м'які світлові плями – створює впізнавану атмосферу повсякденності та водночас підсилює ліричний емоційний стан сцени. Використання теплої, дещо приглушеної кольорової гами формує у глядача відчуття спокою, камерності та ностальгійності.

Рис. 3.1. Ілюстрація до артбуку за мотивами роману «Провулок Світлячків»

Атмосферний пейзаж як носій емоційного змісту (рис. 3.2.): Ілюстрація з нічним краєвидом та світлячками (що також слугує основою для обкладинки) демонструє домінування атмосферного середовища як головного візуального метафоричного коду. Відсутність деталізованих персонажів компенсується глибокою тоновою роботою з кольором, світлом і просторовими планами. Контраст між глибоким темним тлом неба, силуетними лініями трав на

передньому плані та яскравими світловими акцентами світлячків створює виразний ефект оптичної глибини та візуального занурення. Така насичена композиційна структура спонукає глядача до тривалого розгляду, оскільки увага поступово переміщується між дрібними елементами світіння.

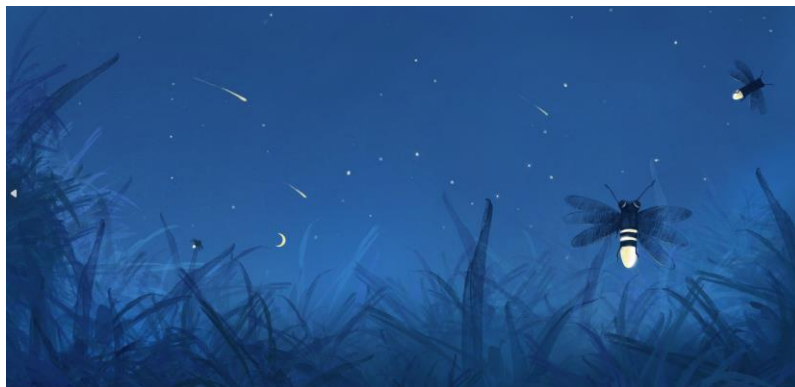

Рис. 3.2. Ілюстрація до артбуку за мотивами роману «Провулок Світлячків»

Гармонія людини та живої природи (рис. 3.3): В іншій ілюстрації, де зображено персонажа (Кейт) разом із конем (Горошинкою) у природному середовищі на тлі кам'яного муру, простежується гармонійне поєднання живої фігури та статичного оточення. Великі маси світла і тіні, деталізоване опрацювання фактури рослинності та м'яка пластика форм створюють відчуття абсолютної цілісності композиції. Персонаж свідомо не виступає агресивною домінантою, а є органічною частиною природного простору, що повністю відповідає авторській концепції рівнозначності всіх елементів зображення.

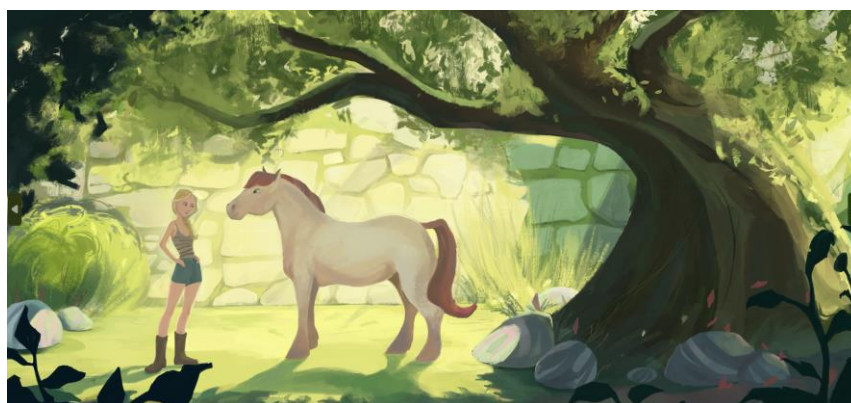

Рис. 3.3. Ілюстрація до артбуку за мотивами роману «Провулок Світлячків»

У всіх ілюстраціях простежується високий рівень деталізації, який виконує не лише естетичну, а й функціональну роль. Велика кількість опрацьованих елементів формує складну візуальну структуру, що стимулює глядача до тривалого сприйняття та послідовного дослідження зображення. Насичена кольорова палітра, у свою чергу, підсилює емоційний вплив і забезпечує виразність кожної композиції.

Таким чином, практична реалізація артбуку підтверджує обрану концепцію формотворення, у якій поєднуються деталізованість, колористична насиченість та рівнозначність персонажів і середовища.

3.2. Способи втілення концепції формотворення

3.2.1. Художньо-графічні особливості

Під час створення артбуку було використано метод художньо-графічного аналізу, який дозволив гармонійно поєднати передові цифрові технології з автентичною естетикою традиційного станкового живопису. Основна увага приділялася формуванню виразної емоційної атмосфери та візуальної цілісності всього макета видання.

Поліграфічна підготовка матеріалів враховує суворі вимоги до друку високоякісних ілюстративних видань преміумсегмента. Використання растрових зображень високої роздільної здатності (300 dpi), коректна робота з колірними профілями (деструктивна трансформація колірного простору з RGB у CMYK) та програмна оптимізація загального макета в Adobe InDesign забезпечують відповідність кінцевого продукту високим друкарським стандартам. Особлива увага приділена посторінковому узгодженню текстових і графічних елементів для досягнення збалансованого візуального результату.

Таким чином, практична реалізація артбуку повністю підтверджує обрану концепцію формотворення, у якій поєднуються високий рівень деталізованості,

колористична насиченість, а також композиційна рівнозначність характерів персонажів і атмосфери їхнього середовища.

Візуальна мова проєкту базується на використанні складних графем, вивіреної типографічної системи та декоративних елементів. Шрифтова схема артбуку є чітко диференційованою та побудована на контрасті акцидентних (декоративних) і текстових гарнітур:

1. **Головна назва на обкладинці** («ПРОВУЛОК СВІТЛЯЧКІВ») реалізована акцидентною гарнітурою **Literature Decor** у накресленні **Regular**. Цей шрифт належить до групи декоративних модернізованих антикв із вираженими засічками. Для нього характерні високий оптичний контраст між основними та з'єднувальними штрихами, витягнуті вертикальні пропорції літер та геометрична правильність округлих графем. Використання цієї гарнітури дозволило апелювати до класичної книжкової естетики та надати виданню відчуття академічної вишуканості й камерності. Завдяки збільшеному міжлітерному інтервалу (трекінгу) напис виглядає легким і «повітряним».
2. **Підзаголовок на обкладинці** набрані каліграфічною гарнітурою **Distruptos Script** у накресленні **Regular**. Шрифт імітує живе, експресивне рукописне письмо пензлем або гострим пером, володіє помітним динамічним нахилом праворуч та м'якими лігатурами. Впровадження цього скрипту створює стійку асоціацію з приватним щоденником або особистою нотаткою, що концептуально підсилює провідні теми емоційної близькості та пам'яті. Поєднання антикви Literature Decor та каліграфії Distruptos Script формує бездоганний композиційний баланс між структурністю та емоційністю.
3. **Внутрішні текстові блоки** виконані із застосуванням класичної книжкової текстової антикви із сімейства **Serif** у накресленні **Regular**. Шрифт має помірний тоновий контраст, чіткі округлі засічки та відкриті

апертури, що забезпечує максимальний рівень читабельності при тривалому зоровому сприйнятті. Текст набрано комфортним для цільової аудиторії кеглем із пропорційним інтерліньяжем (міжрядковим інтервалом) та вирівнюванням по ширині смуги, що дозволило створити строгу, акуратну текстову пляму, яка врівноважує вільну композицію ілюстрації на сусідній сторінці.

В ілюстраціях домінують світлові акценти у вигляді розмитих плям, крапок і м'якого градієнтного саява, які імітують світіння світлячків та формують впізнаваний образ проєкту на метафоричному рівні. Графічна частина виконувалася в програмі Procreate із використанням спеціально підібраних текстурних пензлів та живописних прийомів. Під час роботи свідомо уникалися надто чіткі, жорсткі цифрові контури; натомість перевага надавалася м'яким переходам кольору, фактурності шарів та імітації традиційного мазка пензля (ефект гуаші або пастелі).

Колористичне рішення проєкту побудоване на нюансному поєднанні холодних синіх і зелених відтінків нічного середовища з теплими жовтими та помаранчевими акцентами світла. Такий колірний та тоновий контраст дозволив посилити емоційний вплив композицій на глядача і яскраво підкреслити ключову художню ідею всього артбуку — «пошук світла серед темряви».

3.2.2. Композиційна побудова

Композиційна структура артбуку створювалася з урахуванням принципів динамічної рівноваги та ритмічної організації простору.

У більшості розворотів застосовано асиметричну композицію, яка дозволяє акцентувати увагу на головних персонажах або важливих сюжетних деталях. Водночас частина площини навмисно залишалася вільною для текстових елементів, що забезпечує гармонійне поєднання зображення та тексту.

Важливу роль у композиції відіграє ритм. Насичені деталями сюжетні сцени чергуються зі спокійними пейзажними ілюстраціями, завдяки чому

видання не перевантажує читача візуально та створює плавний емоційний розвиток.

3.2.3. Образно-стилістичні ознаки

Стилістика артбуку сформована на межі реалістичного зображення та магічного реалізму. Такий підхід дозволив поєднати впізнаваність повсякденних сцен із атмосферністю та емоційною символікою.

У візуальному рішенні поєднуються природні форми – дерева, рослинність, природне освітлення – та елементи матеріального світу: одяг персонажів, транспорт, побутові предмети. Таке поєднання дозволяє зробити художню стилізацію більш переконливою та наближеною до реального життя.

Попри те, що події роману відбуваються в Америці, у проекті свідомо використовувалися універсальні емоційні образи, зрозумілі широкій аудиторії незалежно від культурного середовища. Це дозволило зробити візуальне сприйняття більш глибоким та емоційно доступним.

3.2.4. Споживчі якості

Функціональний аналіз показав, що створений артбук відповідає сучасним вимогам книжкового дизайну та потребам цільової аудиторії. Видання орієнтоване на підліткову та дорослу аудиторію, зокрема на прихильників жанру Young Adult (укр. – «література для молоді»). Young Adult – це напрям сучасної літератури, розрахований переважно на підлітків і молодих дорослих, який характеризується емоційною насиченістю, увагою до особистісних переживань персонажів, тем дорослішання, дружби, самоідентифікації та міжособистісних стосунків. Артбук задовольняє потребу не лише в отриманні інформації, а й в естетичному досвіді та емоційному зануренні. Художньо-графічна пропозиція проекту базується на поєднанні ілюстративного мистецтва, атмосферної композиції та принципів сучасного книжкового дизайну, що формують цілісний візуальний образ видання. Аналогами подібних видань є колекційні артбуки та

ілюстровані книги, створені за мотивами сучасної художньої літератури, зокрема артбук до роману «The Night Circus» Ерін Моргенштерн, ілюстровані видання творів Дженніфер Нівен, а також колекційні видання романів жанру Young Adult із розширеним візуальним оформленням та авторськими ілюстраціями.

3.3. Матеріали і технологічне забезпечення виготовлення

Для реалізації проєкту були обрані матеріали та технології, які найкраще відповідають концепції атмосферного колекційного видання.

Підготовка макета до друку здійснювалася у програмі Adobe InDesign, що дозволило професійно організувати структуру сторінок, врахувати технічні поля, відступи та параметри друку.

Для внутрішнього блоку було обрано дизайнерський папір щільністю 160 г/м². Така щільність забезпечує достатню міцність сторінок, запобігає просвічуванню ілюстрацій та створює відчуття якісного преміального видання.

Для друку артбуку використано цифровий повноколірний друк, який забезпечує високу точність передачі кольору, плавність градієнтів, м'які переходи світла і тіні та належну деталізацію ілюстрацій. Така технологія є оптимальною для малотиражних ілюстративних видань та колекційних артбуків, оскільки дозволяє зберегти якість цифрової графіки й забезпечує стабільність кольоровідтворення. Обкладинка виготовлена на твердій основі та покрита матовою ламінацією Soft-touch (укр. – «софт-тач», або «покриття з ефектом м'якого дотику»). Soft-touch – це спеціальне ламінування з оксамитовою текстурою поверхні, яке створює приємний тактильний ефект, зменшує відблиски та підсилює візуальну виразність видання. Використання такого покриття відповідає концепції

3.4. Аналіз шрифтового рішення обкладинки артбуку

Шрифтове оформлення обкладинки побудоване на поєднанні двох різних за характером гарнітур, що дозволяє створити виразну візуальну ієрархію та підсилити емоційне сприйняття видання.

Основний шрифт назви – Literature Decor Regular – належить до декоративних антиквених гарнітур із вираженими засічками. Для нього характерні: контраст між тонкими та потовщеними штрихами; витягнуті пропорції літер; плавна пластика форм; загострені або делікатно округлені засічки; висока декоративність при збереженні читабельності.

Шрифт стилістично відсилає до класичної книжкової типографіки та естетики літературних видань середини ХХ століття. Завдяки великим міжлітерним інтервалам і вертикальним пропорціям літер композиція виглядає легкою та «повітряною», що гармонійно поєднується з атмосферою нічного простору та світіння.

Використання світлого кремового кольору шрифту на глибокому синьому фоні створює м'який контраст без надмірної різкості. Це дозволяє інтегрувати текст у загальну живописну композицію обкладинки, а не відокремлювати його від ілюстрації.

Додатковий рукописний шрифт – Distruptos Script Regular – використовується для підзаголовка та імені авторки роману. Він належить до каліграфічних script-гарнітур і характеризується: імітацією рукописного письма; нерівномірною товщиною штрихів; плавними з'єднаннями літер; динамічним ритмом написання.

Його застосування створює ефект особистої нотатки або спогаду, що підсилює тему пам'яті та емоційної близькості, закладену в концепцію артбуку.

Поєднання антиквенного декоративного шрифту з рукописним забезпечує композиційний баланс між структурністю та емоційністю. Основна назва формує відчуття стабільності й літературної вишуканості, тоді як script-шрифт додає роботі інтимності та живого авторського характеру.

Шрифтову композицію побудовано за принципом чіткої ієрархії: найбільший кегль використано для назви артбуку; середній – для уточнювального підзаголовка; найменший – для додаткової інформації.

Завдяки цьому увага глядача природно концентрується на назві видання, після чого поступово переходить до другорядних текстових елементів. У поєднанні з великою кількістю вільного простору у верхній частині обкладинки це створює відчуття спокою, камерності та візуальної гармонії.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання кваліфікаційної роботи на тему «Роль цифрової ілюстрації у формуванні візуального образу сучасної книги» було здійснено комплексне теоретико-методологічне дослідження та практичну реалізацію цілісного дизайнерського проєкту. Отримані результати дозволяють сформулювати такі науково-практичні висновки відповідно до архітекtonіки дослідження:

1. Проаналізовано історичну еволюцію та сучасний стан ілюстрації в книжковому дизайні (*підсумок Розділу 1*). Доведено, що під впливом цифровізації ілюстрація відійшла від буквального копіювання сюжету і трансформувалася у складну, багатофункціональну систему, яка здатна передавати «текстуру ідеї» та формувати глибокі візуальні метаформи. Визначено, що артбук сьогодні постає як самостійний, концептуальний мистецький об'єкт та засіб візуальної комунікації, який через послідовне макетування гармонійно врівноважує баланс тексту і зображення на сторінці для створення унікального емоційно-естетичного досвіду читача.

2. Визначено роль візуальних образів у процесі конструювання художнього сприйняття тексту (*підсумок Розділу 1*). Обґрунтовано, що успішна візуальна концепція видання за мотивами роману «Провулок світлячків» Крістін Генна базується на рівнозначності образів персонажів та атмосферного середовища. Високий рівень деталізації, наповненість символікою пам'яті й ностальгії, а також насичена палітра виступають інструментами подовження часу взаємодії глядача з ілюстрацією та поглиблення його емоційного залучення.

3. Сформульовано та обґрунтовано авторську концептуальну модель художньо-графічної пропозиції (*підсумок Розділу 2*). В основі проєктного рішення лежить ідея емоційно-асоціативної інтерпретації спогадів через центральний образ-символ світлячків, інтегрований у фундаментальні архітектонічні принципи книжкового дизайну. Такий концептуальний підхід

дозволив свідомо відмовитися від сухої цифрової контурності на користь створення образу камерної, емоційної та глибокої атмосфери, що формує цілісний, життєствердний наратив навколо взаємин головних героїнь.

4. Розроблено та візуалізовано цілісну графічну структуру авторського артбуку (*підсумок Розділу 2*). Кожен розворот та сюжетна лінія серії ілюстрацій розкриває окрему семантичну грань загальної концепції роману, поєднуючи сюжетні сцени (візуалізація ключових етапів життя героїнь), атмосферні пейзажі (метафора плину часу та зміни епох) та акцентні текстові розвороти з цитатами твору.

5. Запропоновано унікальну художньо-графічну мову проєкту та обґрунтовано закони серійності й стилістики (*підсумок Розділу 3*). Обране рішення лежить на межі реалістичного зображення та магічного реалізму, а цілісність видання забезпечено за рахунок впровадження жорстких стилістичних інваріантів: квадратного формату (297×297 мм), константної модульної сітки з вирівнюванням тексту по ширині смуги для чіткої «текстової плями» та суворого колірного коду. Палітра проєкту розділена на глибоку нічну домінанту (синій та індиго як символ ностальгії), акцентне світло (яскраво-жовтий і лимонно-зелений для передачі магічного сяйва) та природні тони денних ландшафтів (оливкові, бежеві й теракотові відтінки). Використання витонченої висококонтрастної антикви *Literature Decor* у поєднанні з експресивним каліграфічним шрифтом *Distruptos Script* дозволило досягти балансу статичності й динаміки, необхідного для акцентування емоційних вузлів книги.

6. Здійснено комплексне технологічне обґрунтування матеріального втілення проєкту (*підсумок Розділу 3*). На основі аналізу світових аналогів (зокрема, концептуального каркаса кольору артбуку «Зоревир», відкритої композиції робіт Кім Джун Гі та орнаментальної стилізації середовища Хаяо Міядзакі) було оптимізовано процеси цифрового фактурування в растровому середовищі *Procreate*. Поєднання чітких силуетів із накладанням

ефектів текстурних пензлів (імітація гуаші та пастелі) та м'яких градієнтів дозволило подолати комп'ютерну сухість вектора, надавши ілюстраціям тактильної матеріальності. Визначено параметри додрукарської підготовки (колірний простір СМУК, роздільна здатність 300 dpi) та рекомендовано друк видання преміумсегмента на важкому матовому папері із якісним палітурним скріпленням для забезпечення довговічності та захисту від відблисків сторінок.

Практичне значення отриманих результатів полягає у створенні високоякісного, концептуального візуального продукту, повністю адаптованого для традиційних друкованих носіїв (ексклюзивні видання, артбуки), а також для поширення у цифровому просторі (мультимедійні платформи, електронні книги). Результати роботи можуть бути безпосередньо використані видавництвами, культурними центрами та художніми студіями для інтенсифікації розвитку сучасної української книжкової культури та популяризації якісного візуального контенту. Кваліфікаційна робота доводить, що графічний дизайн та цифрова ілюстрація у просторі сучасної книги є потужним інструментом візуальної інтерпретації текстів та формування міцного емоційно-ціннісного каркасу читача.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Косів В. Нариси з історії українського дизайну XX століття. Київ : Родовід, 2019. 384 с.
2. Мельник О. Основи книжкового дизайну. Львів : Українська академія друкарства, 2008. 192 с.
3. Федорук О. Українська книжкова графіка XX століття. Київ : Либідь, 2006. 240 с.
4. Armstrong H. Graphic Design Theory: Readings from the Field. New York : Princeton Architectural Press, 2016. 152 с.
5. Berger J. Ways of Seeing. London : Penguin Books, 2008. 176 с.
6. Bury S. Artists' Books: The Book as a Work of Art, 1963–1995. Aldershot : Scholar Press, 1995. 207 с.
7. Carrión U. Bookworks: Medium to Object to Concept to Art. Cologne : Verlag der Buchhandlung Walther König, 2015. 208 с.
8. Drucker J. The Century of Artists' Books. New York : Granary Books, 2004. 408 с.
9. Hall S. This Means This, This Means That: A User's Guide to Semiotics. London : Laurence King Publishing, 2012. 208 с.
10. Haslam A. Book Design. London : Laurence King Publishing, 2006. 256 с.
11. Klima S. Artists Books: A Critical Survey of the Literature. New York : Granary Books, 1998. 224 с.
12. Lupton E., Phillips J. C. Graphic Design: The New Basics. New York : Princeton Architectural Press, 2015. 264 с.
13. Male A. Illustration: A Theoretical and Contextual Perspective. New York : Bloomsbury, 2017. 312 с.
14. McNeil P. The Visual History of Type. London : Laurence King Publishing, 2017. 672 с.
15. Munari B. Design as Art. London : Penguin Modern Classics, 2008. 224 с.

16. Salisbury M. Children's Picturebooks: The Art of Visual Storytelling. London : Laurence King Publishing, 2012. 208 с.
17. The Art Book. London : Phaidon Press, 2020. 592 с.
18. Wasserman K. The Book as Art: Artists' Books from the National Museum of Women in the Arts. New York : Princeton Architectural Press, 2007. 176 с.
19. White A. W. The Elements of Graphic Design. New York : Allworth Press, 2011. 149 с.
20. Wiedemann J. Illustration Now!. Köln : Taschen, 2020. 576 с.
21. Zeegen L. Fifty Years of Illustration. London : Laurence King Publishing, 2014. 320 с.
22. Zeegen L. The Fundamentals of Illustration. 2nd ed. London : Fairchild Books, 2015. 176 с.
- 23.
24. Zeegen L. Fifty Years of Illustration. London : Laurence King Publishing, 2014. 320 с.
25. Zeegen L. The Fundamentals of Illustration. 2nd ed. London : Fairchild Books, 2015. 176 с.
26. Косів В. Нариси з історії українського дизайну ХХ століття. Київ : Родовід, 2019. 384 с.
27. Мельник О. Основи книжкового дизайну. Львів : Українська академія друкарства, 2008. 192 с.
28. Федорук О. Українська книжкова графіка ХХ століття. Київ : Либідь, 2006. 240 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Рис. А.І. Роман «Провулок Світлячків»

Рис. В.1. Загальна візуальна концепція артубуку «Провулок Світлячків»